

Na kole po stopách věrozvěstů

Na kole zvládli trasu **Soluň-Velehrad** měřící dva tisíce kilometrů. Poutníci z kraje si tak připomněli věrozvěsty Cyrila a Metoděje.

VELEHRAD Takové místo je jediné na zemi. V fecké Soluni kdysi stával dům, ve kterém se narodili dva kluci. Starší prý dostal jméno Michal, mladší Konstantin. Teprve později přijali řeholní jména Metoděj a Cyril.

Dnes na něm místo domu vyrostl kostel zasvěcený oběma slovenským věrozvěstům. Právě od něj vyrazila ve středu 19. června skupina pětadvaceti poutníků ze Zlínského kraje, kteří se rozhodli na kolech podniknout podobnou cestu, na jakou se v roce 863 vydali oba bratři, již přinesli na Velkou Moravu základy křesťanství.

Do cíle, který byl na Velehradu, dorazili v předvečer cyrilometodějských oslav: ve středu 3. července.

„Většinu cesty foukalo proti nám. Příště pojedeme opačně,“ usmál se jeden z organizátorů cyklopouti Vít Tomašík.

Cestou se skupina rozdělila

První tři dny, kdy projížděli Řeckem a Makedonií, je provázely teploty kolem 45 stupňů, další dva dny v Srbsku zase silný déšť. Proti větru šlapali od Bělehradu až na Slovensko.

Nepřicházelo však v úvahu měnit trasu, nebo snad nedojet do cíle každé etapy. Ubytování totiž měli domluvené dopředu.

„Občas někdo prohlásil, že to baíl a zítra jede domů vlakem, ale nikdo to nemyslel vážně,“ ujistil Tomašík.

Spali většinou na farách, ve školách nebo na vysokoškolských kole-

Na Velehradě Olomoucký arcibiskup Jan Graubner s jednou z věřiček, kteří přijeli na Dny lidí dobré vůle.

Foto: Dalibor Glůck, MAFRA

žích a byl to vlastně jediný pevný bod celé výpravy. Cestou se skupina rozdělila na menší. Někteří poutníci podávali sportovní výkony, jiní se kochali přírodou a památkami. Sešli se jen večer a ráno.

„Dali jsme si vždycky polévku, které nám vařil jeden člen týmu, ujasnili trasu a vydali se na cestu,“ popsal Tomašík.

Někteří jeli podle navigace, dobrodružnější povahy spoléhaly na mapu. Do města trefili všichni, orientovat se v něm už bylo náročnější. „Všude, kudy jsme projížděli, byli lidé hodně vstřícní a přátelští. I na muslimském území na jihu Srbska nebo severu Makedonie jsme se cítili vítáni. A navíc jsme zjistili, že se tam celkem bez potíží domluvíte i česky,“ řekl Tomašík. Cyklopout kopírovala trasu bu-

doací Evropské kulturní stezky, kterou hodlá vytvořit Zlínský kraj. Má k tomu i podporu ostatních států.

Vznikne nová tradice?

Letošní cyklistická pouť má být začátkem nové tradice. Jednotlivé etapy měly od 80 do 160 kilometrů. Ta nejdelší byla v Maďarsku z Pécsu do Zalaváru.

Na trase dlouhé téměř dva tisíce kilometrů zažili mnohem víc než jen samotnou jízdu na kole. Jeden den strávili v Bělehradu, viděli třeba původní hraděště a základy dvou největších velkomoravských bazilik v Zalaváru a do slovenských Koptčan dorazili právě včas na mši v jediném dochovaném kostele z té doby.

Petra Procházková

V cíli cyklopoutě

Trasu kolem dvou tisíc kilometrů ze Soluně na Velehrad absolvovala na kole skupina poutníků ze Zlínského kraje.

Foto: archiv Víta Tomašíka

Rodiče přepisují Bibli, děti do ní kreslí obrázky

Dva stoly, u každého tři židle a na nich pořád někdo. Při letošním, v pořadí devátém velehradském opisování Bible nestačily židle v podkrovní Cyrilometodějského domu ani vychladnout.

„Je to opravdu mimořádný zážitek. Clověka to naplní,“ říká Gabriela Thimelová z Kravař. V ruce drží svůj pamětní list, doklad o tom, že se do opisování zapojila. Je na něm i strana a verš, který dostala za úkol. Když se po letech na Velehrad vrátí, bude její zápis jednou ze stran svázané knihy. Opisovala už třetím rokem.

„Dávala jsem se na předloňské svazky, tam jsem se našla. Je to zvláštní a krásný pocit, že tady něco zůstává,“ dodává Thimelová.

Kdo v knihách listuje, musí být mimořádně opatrný. Druhý exemplář neexistuje. Každá strana je napsaná jinou rukou. Dětské písmo je většinou psací, dospělí častěji pišou tiskacím.

A na rozdíl od tradiční Bible je ta ručně psaná i ilustrovaná. Obrázky malují děti, zatímco rodiče opisují.

Každý rok je pro malé účastníky připravený speciální stůl, pastelky a také dětské knížky s biblickými příběhy. Bible, ze kterých se opisuje, leží na stolech. Z jedné zrovna tatínek diktuje malé dcerce. Ta se na psaní soustředí tolik, že se kouše do jazyka.

Pak dílo odevzdává s trochou nejistým pohledem: je všechno správně? Chyby totiž v opisech zůstávají, stejně tak škrtnání.

Listy papíru mají nalinkované okraje a krasopisně nadepsané číslovky. Tak jak je lidé popíší, tak také zůstanou. Letos se přepisoval Nový zákon. Po něm ještě zbývají historické knihy Starého zákona.

Asi za dva roky by mohla být Bible o 1 200 stranách přepsaná, ani pak ale Velehrad neopustí. Bude tadv součástí Muzea Bible. (ppr)

Papežův zmocněnec sloužil mši v češtině. „Byla to výzva“

Místo papeže přijel jako jeho zmocněnec kardinál Josip Bozanić, arcibiskup záhřebský. Historii Velehradu zná velmi dobře, osobně tady ale byl úplně poprvé.

„Cítím se tu velmi dobře. Jak jsem řekl i v kázání, zde jsou kořeny, které sahají ke svatým Cyrilu a Metoději, tedy kořeny víry a křesťanství, kořeny naší kultury, která je protnaná křesťanskou vírou,“ řekl Bozanić v rozhovoru pro MF DNES.

Co vás napadlo ve chvíli, kdy jste se dozvěděl, že vás papež František pověřil cestou na Velehrad?

Byl jsem rád. Nejprve mě to překvapilo, protože jsem něco takového nečekal. Na druhou stranu jsem ale byl potěšen, protože cítím, že zde na Velehradě je něco, co je důležité pro nás všechny. Nejen pro Českou republiku, ale také pro Slovany a celou Evropu. Je to duchovní centrum Evropy, odkud se začalo šířit všechno, co dnes máme.

Jak jste velehradské oslavy prožil? Viděl jste něco z programu, nebo váš veškerý čas zabraly oficiální nezbytnosti a příprava na mši?

„Je to teprve čtvrtá mince s takto vysokým nominálem v historii České národní banky. Ale příchod duchovních, kteří na Moravu přinesli nové písmo a položili zde základy křesťanství, patří mezi nejvýznamnější události českých dějin,“ uvedl guvernér Miroslav Singer. Mince je druhou ze tří mimořádných ražeb zlatých mincí, kterými banka připomíná výročí dějinných událostí v posledních letech. Loni vydala minci k 800. výročí vydání Zlaté buly sicilské, v roce 2015 připomene 600 let od upálení mistra Jana Husa.

V prodeji je od minulého týdne, za kolik ji za-

Překvapil mě velký počet poutníků. Byla zde spousta mladých a rodin. Potěšilo mě i množství malých dětí, představila se mi zde katolická církev v České republice. Co se programu týče, přijel jsem jako papežský legát a pokoušel jsem se proto naplnit veškerý program, který s tím souvisí.

Mši jste celebroidal v češtině a mluvil jste velmi dobře. Jak velký problém jste s ní měl?

Když jsem byl jmenován papežským legátem, přemýšlel jsem, jak tento úkol naplnit. Inspiroval jsem se svatými Cyrilem a Metodějem, kteří se snažili sloužit liturgii a zvěstovat evangelium v rodném jazyce Slovanů. Zdálo se mi vhodné tohoto příkladu se přidržet a pokusit se sloužit mši v jazyce národa, ke kterému jsem přišel. Na přípravu jsem neměl mnoho času, protože má služba vyžaduje i mnoho dalších povinností. Byl bych raději, kdybych se mohl připravovat déle a úskalí vašeho jazyka tak zvládnout lépe. Promluvit k vám ve vašem rodném jazyce ale pro mě byla zajímavá výzva.

Petra Procházková

Věřící

Na Dny lidí dobré vůle, které patří k největším církevním událostem v zemi, přijeli lidé na Velehrad už počtrnácté.

2x Foto: Luděk Ovesný

Zmocněnec papeže Záhřebský arcibiskup Josip Bozanić.

Mince ukazují pozitivní vliv příchodu obou bratrů

Z víc než třiceti návrhů se vybírala podoba pamětní mince, kterou Česká národní banka vydala k letošnímu jubilejnímu výročí příchodu slovenských věrozvěstů na Velkou Moravu. Je zlatá a má hodnotu 10 tisíc korun.

„Je to teprve čtvrtá mince s takto vysokým nominálem v historii České národní banky. Ale příchod duchovních, kteří na Moravu přinesli nové písmo a položili zde základy křesťanství, patří mezi nejvýznamnější události českých dějin,“ uvedl guvernér Miroslav Singer. Mince je druhou ze tří mimořádných ražeb zlatých mincí, kterými banka připomíná výročí dějinných událostí v posledních letech. Loni vydala minci k 800. výročí vydání Zlaté buly sicilské, v roce 2015 připomene 600 let od upálení mistra Jana Husa.

V prodeji je od minulého týdne, za kolik ji za-

jemci pořídí, není zcela jasné. Nominální hodnota mince totiž není její prodejní cenou. Tu stanovuje prodejce.

Pamětní mince váží jednu troyskou unci a na její lícní straně je velkomoravský kníže Rostislav, na jehož zá-

dost v roce 863 přišli Cyril

s Metodějem na Moravu. „U podobizny Rostislava jsem vycházel z portrétu na dobové ikoně a ohraničil jsem ji hlaholicí. Ta zatím vyjadřuje jen jeho přání, aby Slované měli vlastní písmo,“ řekl autor návrhu, akademický malíř Vladimír Pavlica. Rub mince charakterizuje pozitivní vliv věrozvěstů, který jejich příchodem nastával. „Obě postavy jsem vytvořil podle své představy jako moudré, odhodlané, mírumilovné a plně odevzdané svému účelu,“ dodal Pavlica. Hlaholice na této straně mince je již jakoby tesaná do kamene, a tedy skutečná. (ppr)

